

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle raportoitavia rajat ylittäviä järjestelyjä verotuksen alalla koskevaksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle raportoitavia rajat ylittäviä järjestelyjä verotuksen alalla koskevaksi lainsäädännöksi (HE 69/2019 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- perustuslakivaliokunta PeVL 13/2019 vp

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- hallitusneuvos Jari Salokoski, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Antti Kurikka, valtiovarainministeriö
- neuvotteleva virkamies Jaana Mikkola, valtiovarainministeriö
- erityisasiantuntija Tarja Koikkalainen, Verohallinto
- veroasiantuntija Lauri Lehmusojä, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- toiminnanjohtaja Sonja Finér, Finnwatch ry
- johtava veroasiantuntija Emmiliina Kujanpää, Keskuskauppakamari
- asianajaja Heikki Wahlroos, Suomen Asianajajaliitto
- asianajaja Heikki Vesikansa, Suomen Asianajajaliitto
- veroasiantuntija Virpi Pasanen, Suomen Veroasiantuntijat ry
- lakiasiain johtaja Vesa Korpela, Veronmaksajain Keskusliitto ry
- professori Juha Lindgren, Vaasan yliopisto
- professori Seppo Penttilä, Tampereen yliopisto
- dosentti Kristiina Äimä, Helsingin yliopisto

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

- oikeusministeriö
- Finanssiala ry

Verojaosto on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- työ- ja elinkeinoministeriö

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla sekä muutettaviksi verotusmenettelystä annettua lakia ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annettua lakia. Veroalan palveluja tarjoaville välittäjille sekä verovelvollisille säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa Verohallinnolle tietoja tietyistä rajat ylittävistä järjestelyistä, joissa voi olla kyse veron välttämisestä.

Ehdotetuilla säädöksillä pannaan täytäntöön direktiivi, jonka tarkoituksena on parantaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden veroviranomaisten tiedonsaantia rajat ylittävistä verosuunnittelujärjestelyistä, joissa voi olla veron kiertämisen tai välttämisen elementtejä.

Raportoitavista järjestelyistä annettavassa laissa säädettäisiin raportoitavista järjestelyistä, ilmoitettavista tiedoista, ilmoitusvelvollisista ja ilmoittamiseen liittyvistä menettelyistä. Verotusmenettelystä annetussa laissa säädettäisiin raportoitavien järjestelyjen tiedonanto- ja ilmoitusvelvollisuudesta. Ehdotetut säännökset koskisivat järjestelyjen välittäjiä eli suunnittelijoita, markkinoijia ja organisoijia ja tietyissä tilanteissa järjestelyjä hyödyntäviä verovelvollisia. Tiedot järjestelyistä olisi ilmoitettava Verohallinnolle, joka ilmoittaisi tiedot muille jäsenvaltioille direktiivin mukaisesti.

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi tarpeelliset säännökset direktiivimuutoksen edellyttämän jäsenvaltioiden välisen automaattisen tietojenvaihdon mahdollistamiseksi.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muutettuna. Muutokset kohdistuisivat asianajosalaisuuden suojaan, ja lisäksi valiokunta korvaisi esitetyssä laissa käytetyn käsitteen välittäjä käsitteellä palvelun tarjoaja.

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

Taustaa

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön neuvoston direktiivi (EU) 2018/822 direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla. Direktiivillä otetaan unionin jäsenvaltioiden välillä käyttöön rajat ylittäviä järjestelyjä koskeva pakollinen automaattinen tiedonvaihto. Jäsenvaltioiden veroviranomaiset tulevat direktiivin perusteella saamaan tietoja järjestelyistä, joilla mahdollisesti pyritään kiertämään tai välttämään veroja.

Täytäntöön pantavan direktiivin taustalla on Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 1 päivästä tammikuuta 2013 sovellettu hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU (virka-apudirektiivi), jota on muutettu useita kertoja verotuksen avoimuuden parantamiseksi.

Virka-apudirektiivin taustalla on puolestaan OECD:ssä vuonna 2013 käynnistetty BEPS-hanke (Base Erosion and Profit Shifting), jonka tarkoituksena on rajoittaa aggressiivisesta verosuunnittelusta sekä valtioiden välisestä verokilpailusta johtuvaa yhteisöveron rapautumista. Hankkeen loppuraportit julkaistiin syyskuussa 2015.

Säätelytapa

Direktiivi (EU) 2018/822 on asiasisällöltään ja käsitteistöltään varsin laaja kokonaisuus, ja direktiivin täytäntöönpano edellyttää lukuisia säännöksiä. Blankettimuotoisen täytäntöönpanosäännöksen mukaan direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset olisivat Suomessa lakina noudatettavia, jollei täytäntöönpanosäännöksestä muuta johdu. Esityksessä ehdotetaan lisäksi säädettäväksi verotusmenettelylakiin sekä raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla annettuun lakiin (laki raportoitavista järjestelyistä) direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon ja soveltamisen kannalta tarpeellisia asiasisältöisiä säännöksiä.

Direktiivi ei jätä jäsenvaltioille varsinaista kansallista liikkumavaraa direktiivin mukaisten rajat ylittävien järjestelyjen osalta. Virka-apudirektiivissä säädetään kuitenkin kunkin jäsenvaltion mahdollisuudesta toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla välittäjille annetaan oikeus olla toimittamatta sellaisia järjestelyä koskevia tietoja, joiden ilmoittaminen loukkaisi jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaista oikeudellista ammattisalassapitovelvollisuutta. Esityksessä tätä mahdollisuutta ehdotetaan käytettäväksi direktiivin sallimassa laajuudessa.

Direktiivi ehdotetaan kansallisesti täytäntöön pantavaksi direktiivin tarkoituksen ja sisällön mukaisesti ilman kansallisia laajennuksia. Direktiivissä ei ole merkittävästi jäsenvaltioille valinnaisia tai vapaaehtoisia elementtejä. Tämä mahdollistaa direktiivin kansallisen täytäntöönpanon jäsenvaltioissa pitkälti saman sisältöisenä.

On sekä direktiivin tarkoituksen että jäsenvaltioiden ja kansallisen raportointivelvollisuuden piirissä olevien yritysten ja henkilöiden edun mukaista, että kaikkia jäsenvaltioita saman sisältöisenä velvoittavaa direktiiviä myös sovelletaan jäsenvaltioissa mahdollisimman yhdenmukaisesti. Tämän vuoksi olisi tarkoituksenmukaista, että ehdotetun säännösten soveltamisessa käytettäisiin

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

tulkintalähteenä direktiiviä sekä direktiivin kannalta merkityksellisiä OECD:n kommentaareja soveltuvin osin direktiivin tarkoittamalla tavalla.

Valiokunta pitää valittua sääntelymallia perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena. Tässä vaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista ottaa käyttöön kansallisia laajennuksia esimerkiksi laajentamalla raportointia kansallisiin järjestelyihin, koska kansallisten järjestelyjen sisällön ja toteuttamisen voidaan olettaa poikkeavan rajat ylittävistä järjestelyistä muun muassa rajat ylittävän ominaisuuden puuttumisen vuoksi.

Raportoinnin laajentaminen kansallisiin järjestelyihin edellyttäisi valiokunnan mielestä sen selvittämistä, mitkä direktiivin tunnusmerkeistä soveltuisivat myös puhtaasti kansallisiin järjestelyihin ja mitkä virka-apudirektiivin mukaiset verot olisivat tarkoituksenmukaisia kansallisen raportoinnin kannalta.

Valiokunta puoltaa hallituksen esityksessä valittua mallia, jonka mukaan kansallisten järjestelyjen raportointivelvollisuuden tarvetta ja raportoinnin tarkoituksenmukaista laajuutta selvitetään ja arvioidaan myöhemmin erikseen ottaen huomioon kansallisten järjestelyjen raportoinnista oletettavasti saatavat hyödyt sekä aiheutuva hallinnollinen taakka ja kustannukset.

Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että hallitus seuraa esityksen vaikutuksia ja arvioi erikseen raportoitavien järjestelyjen sisältöjä sekä raportoitavien järjestelyjen perusteella tehtyjä toimenpiteitä.

Asianajosalaisuus

Perustuslakivaliokunta on antanut valtiovarainvaliokunnan pyynnöstä lausunnon PeVL 13/2019 vp siitä, miten esitystä on arvioitava perustuslain säännösten sekä Suomea velvoittavien ihmisoikeussopimusten kannalta. Perustuslakivaliokunta on todennut lausunnossaan, että asianajosalaisuuden suoja on välttämätöntä selkeyttää ja täsmentää.

Perustuslakivaliokunta kiinnittää erityistä huomiota hallituksen esityksessä ehdotetun asianajosalaisuuden rajoituksen alaan. Arvioitaessa ehdotettua sääntelyä sen valtiosääntöoikeudellisen hyväksyttävyyden näkökulmasta ehdotettu 6 § vaikuttaa soveltamisalaltaan varsin kapealta. Asianajajien, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien ja julkisten oikeusavustajien ammattilassapitoon perustuva poikkeus tiedonantovelvollisuuteen olisi soveltamisalaltaan varsin rajallinen.

Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:n mukaisen todistamiskiellon 1 momentissa säädetty varsinainen asianajosalaisuuden ydin ei ole ehdotetun säännöksen piirissä. Hallituksen esityksessä tätä rajausta perustellaan sillä, että direktiivin mukaisten järjestelyjen raportointi on luonteeltaan ennakkollista ilmoittamista, minkä vuoksi direktiivillä ei voida katsoa olevan välitöntä liityntää oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:n 1 momenttiin, jossa on kyse tietojen antamisesta liittyen käynnissä olevaan tai uhkaavaan oikeudenkäyntiin hallinto- tai rikosprosessissa. Perustuslakivaliokunnan mielestä perustelu on sinänsä ymmärrettävä. Soveltamistilanteiden moninaisuudesta johtuen perustuslakivaliokunta ei pidä perustelua kuitenkaan riittävänä.

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

Perustuslakivaliokunnan mielestä ehdotettu sääntely ei välttämättä turvaa asianajosalaisuutta asianmukaisesti ja riittävästi kaikissa tilanteissa. Perustuslakivaliokunnan mielestä perustelluin sääntelymalli olisi Finanssivalvonnasta annetun lain 25 §:n mukainen lähtökohtainen ilmoitusvelvollisuuden rajausta, joka kuitenkin kohdistuisi nyt ehdotetun säännöksen mukaiseen henkilöpiiriin. Vaihtoehtoisesti valtiovarainvaliokunnan on virka-apudirektiivin salliessa laajennettava 1. lakiehdotuksen 6 §:n 1 momentin viittaussäännöstä oikeudenkäymiskaaren siten, että ilmoitusvelvollisuus ei koske viitattua oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:n 3 momentin asemesta oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:n 1 ja 3 momentissa säädettyjä todistamiskieltoja. Tällaisen muutoksen tekeminen on perustuslakivaliokunnan lausuman mukaan edellytyksenä sille, että 1. lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta valtiovarainvaliokunta esittää, että asianajajien, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien ja julkisten oikeusavustajien tiedonantovelvollisuus ei koske oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:n 3 momentin asemesta oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:n 1 ja 3 momentissa säädettyjä todistamiskieltoja. Muissa tilanteissa asianajajien, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien ja julkisten oikeusavustajien olisi annettava 4 ja 5 §:ssä säädetty tiedot.

Valtiovarainvaliokunta pitää perusteltuna, että asianajajien, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien ja julkisten oikeusavustajien tiedonantovelvollisuus rajataan perustuslakivaliokunnan vaihtoehtoisen mallin mukaisesti. Tällainen sääntely takaisi valtiovarainvaliokunnan käsityksen mukaan mahdollisimman laajasti direktiivin tavoitteet ja kohtelisi eri palvelujen tarjoajia mahdollisimman tasapuolisesti asianajosalaisuus huomioon ottaen. Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaisesti vaihtoehtoinen malli takaisi asianajajille, luvan saaneille oikeudenkäyntiavustajille ja julkisille oikeusavustajille asianmukaisella tavalla asianajosalaisuuden.

Viitenumero

Esityksen mukaan viitenumeroilla tarkoitettaisiin Verohallinnon tai muun unionin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen raportoidulle järjestelylle antamaa yksilöivää tunnustetta. Täytäntöönpanoasetus velvoittaa jäsenvaltiota käyttämään kaikessa samassa järjestelyä koskevassa tietojenvaihdossa yhtä viitenumeroa. Viitenumeroilla samaa järjestelyä koskevat ilmoitukset voitaisiin linkittää toisiinsa komission keskusrekisterissä riippumatta siitä, minkä jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle samaa järjestelyä koskeva ilmoitus on annettu.

Esityksessä viitenumero on tarkoitettu käytännössä toimimaan niin, että Verohallinto ilmoittaisi rajat ylittävän järjestelyn ensimmäiselle raportojalle järjestelyn yksilöivän viitenumeron, jonka ensimmäinen raportointi ilmoittaisi saman järjestelyn mahdollisille muille tiedossaan oleville raportointivelvollisille välittäjille ja asianomaisille verovelvollisille. Pääsäännön mukaan nämä olisivat puolestaan velvoitettuja ilmoittamaan kyseisen viitenumeron omalla ilmoituksellaan Verohallinnolle.

Tähän ilmoittamisvelvollisuuden pääsääntöön esitetään asianajosalaisuuteen liittyvää poikkeusta. Verovelvollisella ei olisi velvollisuutta ilmoittaa välittäjältä saamaansa viitenumeroa omalla ilmoituksellaan Verohallinnolle, jos välittäjänä on raportoitavista järjestelyistä annetun lain 6 §:ssä tarkoitettu välittäjä eli käytännössä asianajaja, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja tai

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

julkinen oikeusavustaja. Kun verovelvollinen ei itse ilmoita välittäjältä saamaansa viitenumeroa Verohallinnolle ja kun välittäjä ei ilmoita mitään salassapito- ja todistamiskieltosäännösten piiriin kuuluvia tietoja Verohallinnolle, Verohallinto ei voi yhdistää välittäjän ja asianomaisen verovelvollisen samasta järjestelystä ilmoittamia tietoja toisiinsa. Tällöin sääntely turvaa valtiovarainvaliokunnan mielestä perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla asianajosalaisuuden.

Valtiovarainvaliokunta pitää kuitenkin tarkoituksenmukaisena mahdollistaa viitenumeron käyttö myös edellä mainituissa tilanteissa. Verovelvollinen voi halutessaan käyttää 6 §:n mukaiselta välittäjältä saamaansa viitenumeroa omalla ilmoituksellaan, jolloin verovelvollisen ei tarvitse ilmoittaa muita 4 ja 5 §:ssä säädettyjä tietoja, vaan tiedot pystytään yhdistämään Verohallinnossa jo olemassa oleviin tietoihin.

Tässä on keskeistä huomioida se, että verovelvollinen itse päättää, käyttääkö hän välittäjältä saamaansa viitenumeroa vai ei. Verovelvollinen voi siis halutessaan jättää ilmoittamatta välittäjältä saamansa viitenumeron ja ilmoittaa itse laissa säädettyt tiedot. Vaihtoehtoisesti verovelvollinen voi ilmoittaa välittäjältä saamansa viitenumeron, jolloin jo välittäjän Verohallinnolle antamia tietoja ei tarvitse antaa toistamiseen.

Valtiovarainvaliokunta katsoo, ettei viitenumeron käyttö loukkaa missään tilanteessa asianajajan, luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan tai julkisen oikeusavustajan ammattisalassapitoa, sillä salassapitoa koskevan sääntelyn tarkoituksena on suojata asiakasta eikä asianajajaa, luvan saanutta oikeudenkäyntiavustajaa tai julkista oikeusavustajaa.

Ehdotettu sääntely antaa verovelvolliselle itselleen täyden harkintavallan siitä, luovuttaako tämä välittäjältä saamaansa viitenumeroa vai ei. Vapaaehtoinen viitenumeron luovuttaminen vähentää kuitenkin verovelvollisen hallinnollista taakkaa. Tätä voidaan pitää valiokunnan mielestä tarkoituksenmukaisena, ja näin valiokunta puoltaa tässä yhteydessä viitenumeron käyttöä vapaaehtoisena menettelynä.

Hallinnolliset seuraamukset

Perustuslakivaliokunta on myös todennut lausunnossaan, että laiminlyöntimaksuun liittyvä sääntelykokonaisuus on epäselvä. Perustuslakivaliokunnan vakiintuneessa käytännössä on katsottu, että vaikka perustuslain 8 §:ssä tarkoitettujen rikosoikeudellisten laillisuusperiaatteiden asettamat sääntelyn täsmällisyyttä koskevat vaatimukset eivät sellaisenaan kohdistu hallinnollisten seuraamusten sääntelyyn, tarkkuuden yleistä vaatimusta ei voida tällaisen sääntelyn yhteydessä sivuuttaa.

Perustuslakivaliokunta on todennut, kuinka sekamuotoisesta täytäntöönpanotekniikasta johtuen sanktioitu käyttäytyminen voi saada sisältönsä virka-apudirektiivin muutosdirektiivin suoraan lakisäädösten voimaan saatettavien säännöksiin, 1. lakiehdotuksen sisältämin aineellisiin säännöksiin sekä 2. lakiehdotuksen 14 f ja 17 e §:n säännöksiin. Perustuslakivaliokunta pitää tällaisessa EU-oikeudellisessä sääntelykontekstissa sääntelyn monimutkaisuutta sinänsä ymmärrettävänä. Ehdotettavassa sääntelyssä on kysymys kuitenkin hallinnollisesta seuraamusmaksusta, joka voitaisiin tietyissä tilanteissa määrätä myös luonnolliselle henkilölle. Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan sääntelyä on välttämätöntä täsmentää direktiivin asettamissa puitteissa. Valtiovarainvalio-

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

kunta ei tältä osin esitä säädösmuutoksia, mutta pitää tarpeellisena täsmentää sääntelyyn liittyviä perusteluja. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on erityisesti nostettu esille ilmoittamisajan kohtaan liittyvä sääntely sekä pääasiallisen hyödyn mittaavan testin määritelmä.

Raportointiajankohta

Esitykseen sisältyvän raportoitavista järjestelyistä annetun lain välittäjän tiedonantovelvollisuutta koskevaan 5 §:ään sisältyy kolme raportoinnin laukaisevaa vaihtoehtoista edellytystä. Välittäjän on annettava vaaditut tiedot Verohallinnolle 30 päivän kuluessa siitä, kun järjestely asetetaan saataville toteuttamista varten, järjestely on valmis toteuttamista varten tai järjestelyn ensimmäinen vaihe on toteutettu. Edellytykset vastaavat direktiivin 8 ab artiklan 1 kohdan sanamuotoa.

Direktiivi ei määrittele tarkemmin, mitä järjestelyn raportointikynnykset tarkoittavat. Direktiivin tarkoituksena on muun muassa saada jäsenvaltioiden veroviranomaisille varhaisessa vaiheessa tietoa järjestelyistä ja rakenteista, jotka mahdollisesti hyödyntävät aggressiivisen verosuunnittelun keinoja, sekä hyödyntää raportoitavista järjestelyistä saatavia tietoja lainsäädännön kehittämisessä. Ehdotetulla pykälällä estettäisiin myös tilanteet, joissa järjestely jäisi ilmoittamatta sen vuoksi, että raportointikynnyksen ylittyminen jäisi täyttymättä jättämällä jokin järjestelyn yksityiskohta tarkoituksella keskeneräiseksi. Ilmoittaminen on luonteeltaan ennakkollista. Valiokunta pitää tärkeänä ja direktiivin tavoitteiden mukaisena sitä, ettei raportointikynnyksen ylittymistä voida välttää jättämällä jokin järjestelyn yksityiskohta avoimeksi.

Järjestely oli asetettu saataville toteuttamista varten, kun järjestelyn ydin ja pääpiirteet ovat tunnistettavissa. Edellytyksenä ei olisi, että kaikki järjestelyn yksityiskohdat ovat valmiina. Saataville asettaminen tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että verokonsultti on toteuttanut saamansa toimeksiannon mukaisen järjestelyn suunnittelun. Saataville asettaminen tarkoittaisi myös esimerkiksi järjestelyn markkinoimista yleisölle tai kohdennetulle henkilökunnalle. Markkinakelpoisen järjestelyn raportointikypsyys saavutettaisiin usein ennen kuin järjestelyllä olisi vielä nimenomaista hyödyntäjää eli asianomaista verovelvollista.

Esitykseen sisältyvän raportoitavista järjestelyistä annetun lain 9 §:ssä säädettäisiin suomalaisen verovelvollisen velvollisuudesta ilmoittaa raportoitava järjestely Verohallinnolle, kun yksi pykälän kolmesta raportointikynnyksestä ylittyy. Järjestelyn valmius asianomaisten verovelvollisten toteutettavaksi on yksi pykälän ja direktiivin mukaisesta kolmesta raportointikynnyksestä.

Järjestely on toteuttamista varten valmis myös yhtiön itselleen suunnittelemissa järjestelyissä, joiden toteutuminen ei edellyttäisi markkinointia asiakkaille tai muita vastaavia toimia. Saataville asettaminen tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että verokonsultti on toteuttanut saamansa toimeksiannon mukaisen järjestelyn suunnittelun. Saataville asettaminen tarkoittaisi myös esimerkiksi järjestelyn markkinoimista yleisölle tai kohdennetulle henkilökunnalle. Järjestelystä, jossa ei ole välittäjää, puuttuvat edellä kuvattujen tilanteiden mukaiset ulkopuolisen tahon suorittamat suunnittelu ja markkinointi. Täten esimerkiksi osakeyhtiölain mukainen päätöksenteon hetki on yksi esimerkki raportointikynnyksen ylittymisestä. Järjestelyt ovat kuitenkin sisällöltään, menettelyiltään ja luonteeltaan erilaisia, minkä vuoksi raportointikynnyksen ylittyminenkin voi tapahtua eri tavoin ja eri vaiheissa.

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

Tämän vuoksi ja ehdotetun sääntelyn tarkoitus ja tavoitteet huomioon ottaen raportointikynnystä ei valiokunnan käsityksen mukaan voida sitoa yksinomaan muodolliseen päätöksentekoon perustuvaan seikkaan. Valiokunta toteaa lisäksi, että tällainen ratkaisu vastaa myös välittäjän raportointikynnyksestä tehtyä ratkaisua, jonka mukaan raportointikynnyksen ylittymistä ei ole sidottu mihinkään nimenomaiseen muodolliseen tapahtumaan.

Pääasiallista hyötyä mittaava testi

Direktiivissä ja ehdotetussa lainsäädännössä tunnusmerkin edellytysten täyttyminen on järjestelyn raportoitavuuden edellytys. Tunnusmerkillä tarkoitetaan rajat ylittävän järjestelyn ominaispiirrettä tai osatekijää, joka viittaa mahdolliseen veronkiertoriskiin. Osaan tunnusmerkeistä liittyy lisäksi edellytys, jonka mukaan myös pääasiallista hyötyä mittaavan testin kriteerien tulee täytyä, eli verotuksellisen edun saaminen on kaikki asiaankuuluvat tosiseikat ja olosuhteet huomioon ottaen oltava yksi järjestelystä odotettavissa olevista pääasiallisista hyödyistä.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomioita esityksen perusteluosioon tältä osin. Osa asiantuntijoista on katsonut, että perustelut ovat ristiriidassa direktiivin tavoitteiden kanssa.

Esityksen perustelujen yhteydessä on todettu, ettei testin edellytysten katsottaisi täyttyvän, kun järjestelyssä on kyse verosuunnittelukeinoista, jotka on hyväksytty oikeus- ja verotuskäytännössä tai jotka eivät ole ristiriidassa verojärjestelmän ja järjestelyssä sovellettavan lain tai menettelyä koskevien säännösten tarkoituksen kanssa. Jos tällainen järjestely on osa suurempaa järjestelyä, jonka odotettavissa oleva pääasiallinen tai yksi pääasiallisista hyödyistä on pääasiallista hyötyä mittaavassa testissä tarkoitettu veroetu, katsottaisiin järjestely kuitenkin osaksi raportoitavaa järjestelyä.

Valiokunnan käsityksen mukaan direktiivin tarkoitus huomioon ottaen pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytysten ei katsottaisi täyttyvän hallituksen esityksen mukaisesti, kun järjestelyssä on kyse verosuunnittelukeinoista, jotka on hyväksytty oikeus- ja verotuskäytännössä.

Oikeuskäytännössä on esimerkiksi eräissä tilanteissa katsottu, että osinkojen verokohtelun muuttuminen tai hankkivan yhtiön nettovarallisuuden kasvaminen osakevaihdon seurauksena (KHO 2017:78) tai sulautuvan yhteisön tappioiden siirtyminen vastaanottavalle yhteisölle tuloverolain 123 §:n 2 momentin nojalla (KHO 2013:126) eivät sellaisenaan ole olleet järjestelmälle vieraita veroetuja. Sen sijaan järjestelmälle vieraana veroetuna on oikeuskäytännössä pidetty esimerkiksi osakkaiden käytössä olevan asunnon siirtymistä jakautumisessa asunto-osakeyhtiölle siten, että asuntoa on voitu jakautumisen jälkeen käyttää osakkaiden asumiseen ilman vuokranmaksuvelvollisuutta (KHO 2013:44).

Valiokunnan käsityksen mukaan pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytysten katsottaisiin puolestaan täyttyvän, kun järjestelyssä on kyse verosuunnittelukeinoista, jotka ovat ristiriidassa verojärjestelmän tarkoituksen kanssa. Vastaavalla tavalla valiokunnan mielestä pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytysten katsottaisiin täyttyvän, kun järjestelyssä on kyse verosuunnittelukeinoista, jotka ovat ristiriidassa järjestelyssä sovellettavan lain tarkoituksen tai menettelyä koskevien säännösten tarkoituksen kanssa.

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

Pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytysten ei katsottaisi täyttyvän esimerkiksi järjestelystä, jossa on kyse verolainsäädännön mukaisista menon vähentämistä koskevista säännöksistä. Kun verovelvollinen maksaa suorituksia ulkomaiselle konserniyhtiölle, kyse ei automaattisesti ole pääasiallista hyötyä mittaavan testin määritelmän mukaisesta veroedusta. Jos näennäisesti säännösten mukaiseen järjestelyyn liittyy kuitenkin piirteitä tai muita järjestelyjä, joilla saavutetaan menon vähentämistä koskevan säännöksen tarkoituksen vastainen etu, kuten keinotekoisena tai toiselle verovelvolliselle kuuluvan menon vähennys, olisi kyse valiokunnan mielestä testin tarkoittamasta veroedusta.

Direktiivin tarkoitus ei ole vain puuttua lain tarkoituksen vastaisiin tai epäselviin tilanteisiin vaan myös tilanteisiin, joissa verolainsäädäntö ei toimi tarkoituksenmukaisella tavalla. Direktiivin tarkoituksen ei sen sijaan ole katsottu olevan sellaisten selkeiden tilanteiden automaattinen raportointi, joissa esimerkiksi verovelvollisen asuinvaltiossa on nimenomaisesti säädetty kyseistä järjestelyä koskien edullisempi verokohtelu. Direktiivi ja ehdotettu lainsäädäntö edellyttävät, että lain tarkoituksen vastaiset tai epäselvät tilanteet ovat ilmoitusvelvollisuuden piirissä. Valiokunta korostaa esityksen direktiivin mukaista soveltamista.

Esitykseen sisältyvän raportoitavista järjestelyistä annetun lain 2 §:n mukaan pääasiallista hyötyä mittaavalla testillä tarkoitettaisiin sen arvioimista, onko veroedun saaminen kaikki asiaankuuluvat tosiseikat ja olosuhteet huomioon ottaen se pääasiallinen hyöty tai yksi pääasiallisista hyödyistä, jonka henkilö voi odottaa järjestelystä saavansa. Pykälän määritelmä vastaisi valiokunnan käsityksen mukaan direktiivin pääasiallista hyötyä mittaavan testin määritelmää.

Pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytysten täyttymisen määrittäisivät direktiivin tarkoituksen mukaisesti objektiiviset kriteerit. Testillä arvioitaisiin järjestelystä odotettavissa olevia hyötyjä. Pääasiallisuuden vaatimuksen voidaan direktiivin tarkoittamalla tavalla katsoa täyttyvän tilanteessa, jossa odotettavissa oleva veroetu olisi arvoltaan merkittävä ja yksi järjestelyn pääasiallisista hyödyistä. Sen sijaan, jos odotettavissa oleva veroetu olisi vähäinen järjestelystä odotettavissa olevaan kokonaishyötyyn verrattuna, veroedun tavoittelua koskevan testin edellytysten ei katsottaisi täyttyneen. Testi on esityksen perustelujen mukaan luonteeltaan asiaan liittyvien olosuhteiden tapauskohtainen kokonaistarkastelu, jossa veroetua tarkastellaan suhteessa olosuhteisiin ja järjestelyn vaikutukseen kokonaisuutena. Valiokunta yhtyy näiltä osin esityksen perusteluihin.

Ohjeistus

Valiokunta yhtyy asiantuntijakuulemisessa esitettyyn huoleen siitä, että valittu sääntelytapa on joiltain osin väljä ja tulkinnanvarainen. Valitusta sääntelytavasta johtuen valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että Verohallinto antaa raportointia koskevan niin sanotun syventävän ohjeen niin, että se olisi verovelvollisten ja välittäjien käytettävissä mahdollisimman pian lain voimaan tulon jälkeen.

Valiokunta korostaa lisäksi Verohallinnon asiakasneuvonnan tärkeyttä. Ohjaus ja neuvonta edistää sääntelyn ennakoitavuutta ja parantaa verovelvollisen oikeusturvaa tulkinnallisissa tilanteissa.

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

Sanktiokäytäntö

Esityksellä lisättäisiin säännökset raportoitavia järjestelyjä koskevan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntiin liittyvästä laiminlyöntimaksusta. Maksu olisi enintään 15 000 euron suuruinen, ja se olisi määrältään vastaava kuin voimassa oleva muissa verotuksen laiminlyöntitilanteissa määrätävä laiminlyöntimaksu.

Sääntely on perusteltu ja direktiivin vaatimusten mukainen, mutta valiokunta pitää suotavana, että korotuskäytännössä noudatetaan kohtuullisuutta uusien säännösten voimaantulon jälkeen sen soveltamisen ensimmäisenä vuonna. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että maksu määrättäisiin normaalin käytännön mukaisesti ensimmäisen vuoden aikana vain niissä tilanteissa, joissa verovelvollisen tai välittäjän menettely ilmentää selkeää välinpitämättömyyttä ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisesta.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla

6 §. Palvelun tarjoajan vapautus tiedonantovelvollisuudesta. Valiokunta esittää, että asianajajien, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien ja julkisten oikeusavustajien tiedonantovelvollisuus ei koske oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:n 3 momentin asemesta oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:n 1 ja 3 momentissa säädettyjä todistamiskieltoja. Muissa tilanteissa asianajajien, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien ja julkisten oikeusavustajien olisi annettava 4 ja 5 §:ssä säädetty tiedot. Asianajajien, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien ja julkisten oikeusavustajien tulisi asianajosalaisuus huomioiden antaa 4 ja 5 §:ssä säädetty tiedot esimerkiksi ilman asianomaisten verovelvollisten ja asianomaisiin verovelvollisiin etuyhteydessä olevien henkilöiden tunnistamiseen liittyviä tietoja. Tällaisia tietoja olisivat esimerkiksi nimi, verotuksellinen kotipaikka ja verotunniste, luonnollisen henkilön syntymäaika ja -paikka sekä muut tunnistamiseen liittyvät tiedot. Muut 4 ja 5 §:ssä tarkoitetut tiedot tulisi lähtökohtaisesti antaa, sillä niiden antaminen ei pääsääntöisesti loukkaisi asianajosalaisuutta. Jos olisi kuitenkin osoitettavissa, että tiedon antaminen loukkaisi asianajosalaisuutta, tietoja ei tältä osin tulisi antaa.

Tiedot tulisi antaa 5 §:ssä säädettyssä ajassa, minkä mukaisesti arvioitaisiin myös asianajosalaisuuden sisältö. Täten valittu sääntelymalli ei vapauttaisi asianajajia, luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia eikä julkisia oikeusavustajia automaattisesti tiedonantovelvollisuudesta. Vapautus koskisi vain asianajosalaisuuden piirissä olevia tietoja.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 69/2019 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

Eduskunta hyväksyy yhden lausuman. (Valiokunnan lausumaehdotus)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään raportoitavista järjestelyistä, joita koskevat tiedot on annettava verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 14 f ja 17 e §:n mukaisesti.

Lakia sovelletaan sellaisiin järjestelyihin, joilla voi olla vaikutusta hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lain-säädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 4 §:n mukaisten verojen suuruuteen tai määräytymiseen. Lisäksi edellytyksenä on, että järjestely koskee useampaa kuin yhtä Euroopan unionin jäsenvaltiota tai yhtä Euroopan unionin jäsenvaltiota ja kolmatta valtiota tai lainkäyttöaluetta ja järjestely täyttää ainakin yhden seuraavista edellytyksistä:

1) kaikkien järjestelyyn osallistuvien henkilöiden verotuksellinen kotipaikka ei ole samassa valtiossa tai lainkäyttöalueella;

2) vähintään yhden järjestelyyn osallistuvan henkilön verotuksellinen kotipaikka on samankaltaisesti useammassa kuin yhdessä valtiossa tai lainkäyttöalueella;

3) vähintään yksi järjestelyyn osallistuvista henkilöistä harjoittaa liiketoimintaa toisessa valtiossa tai lainkäyttöalueella siellä sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta ja järjestely muodostaa vähintään osan kiinteän toimipaikan liiketoiminnasta;

4) vähintään yksi järjestelyyn osallistuvista henkilöistä harjoittaa toimintaa toisessa valtiossa tai lainkäyttöalueella ilman, että sillä on verotuksellista kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa siellä;

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

Lakia sovelletaan myös järjestelyihin, jotka voivat:

- 1) vaikuttaa verotusmenettelystä annetun lain 17 a—17 d §:n mukaisiin tai vastaaviin toisen valtion tai lainkäyttöalueen velvoitteisiin, tai
- 2) vaikeuttaa tosiasiallisen edunsaajan tunnistamista.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *henkilöllä* luonnollista henkilöä, oikeushenkilöä ja oikeudellista järjestelyä;
- 2) *tunnusmerkillä* 3 luvussa tarkoitettua järjestelyn ominaispiirrettä tai osatekijää;
- 3) *pääasiallista hyötyä mittaavalla testillä* sen arvioimista, onko veroedun saaminen kaikki asiaankuuluvat tosiseikat ja olosuhteet huomioon ottaen se pääasiallinen hyöty tai yksi pääasiallisista hyödyistä, jonka henkilö voi odottaa järjestelystä saavansa;
- 4) *palvelun tarjoajalla* henkilöä, joka suunnittelee, markkinoi, organisoii tai tuo saataville toteuttamista varten raportoitavan järjestelyn tai hallinnoi sen toteuttamista, tai joka tietää tai jonka voidaan kohtuudella olettaa tietävän ryhtyneensä tarjoamaan suoraan tai muiden henkilöiden välityksellä tukea, apua tai neuvoja, jotka koskevat raportoitavan järjestelyn suunnittelua, markkinointia tai organisointia tai sen asettamista saataville toteuttamista varten, tai sen toteuttamisen hallinnointia; ja:
  - a) jonka verotuksellinen kotipaikka on jossakin Euroopan unionin jäsenvaltiossa;
  - b) jolla on jossakin Euroopan unionin jäsenvaltiossa kiinteä toimipaikka, josta järjestelyyn liittyviä palveluja tarjotaan;
  - c) joka on muodostettu Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai henkilöön sovelletaan Euroopan unionin jäsenvaltion lainsäädäntöä; tai
  - d) joka on rekisteröity oikeudellisiin, verotuksellisiin tai konsulttipalveluihin liittyvään ammatilliseen järjestöön tai yhteenliittymään jossakin Euroopan unionin jäsenvaltiossa;
- 5) *suomalaisella palvelun tarjoajalla palvelun tarjoajaa*, jolla on 4 kohdassa tarkoitettu yhteys Suomeen;
- 6) *asianomaisella verovelvollisella* henkilöä, jonka saataville raportoitava järjestely on asetettu toteuttamista varten tai joka on valmis toteuttamaan raportoitavan järjestelyn tai joka on toteuttanut tällaisen järjestelyn ensimmäisen vaiheen;
- 7) *suomalaisella asianomaisella verovelvollisella* asianomaista verovelvollista, joka täyttää ainakin yhden seuraavista ehdoista:
  - a) sen verotuksellinen kotipaikka on Suomessa;
  - b) sillä on Suomessa kiinteä toimipaikka, joka hyödyntää järjestelyä eikä sillä ole verotuksellista kotipaikkaa toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa;
  - c) se saa tuloja Suomesta eikä sillä ole verotuksellista kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa;
  - d) se harjoittaa liiketoimintaa Suomessa eikä sillä ole verotuksellista kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa eikä tuloja toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta;
- 8) *etuyhteydessä olevalla henkilöllä* henkilöä:
  - a) joka osallistuu toisen henkilön johtamiseen olemalla asemassa, jossa voi käyttää merkittävää vaikutusvaltaa tähän toiseen henkilöön;

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

- b) jolla on yli 25 prosenttia toisen henkilön ääniosuuksista;
- c) jolla on yli 25 prosentin suora tai välillinen omistus toisessa henkilössä; tai
- d) jolla on oikeus vähintään 25 prosenttiin toisen henkilön voitoista;
- 9) *markkinakelpoisella järjestelyllä* sellaista tämän lain soveltamisalaan kuuluvaa järjestelyä, joka on suunniteltu, sitä on markkinoitu, se on valmis toteutettavaksi tai se on asetettu saataville toteuttamista varten, ilman että sitä olisi merkittävästi muokattava;
- 10) *viitenumerolla* Verohallinnon tai muun Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen raportoidulle järjestelylle antamaa yksilöivää tunnistetta.

Kaikki ne henkilöt, jotka ovat 1 momentin 8 kohdan a—d kohdassa tarkoitettussa suhteessa samaan henkilöön, katsotaan etuyhteydessä oleviksi henkilöiksi. Henkilö, joka on mainittujen kohtien tarkoittamassa suhteessa useampaan henkilöön, katsotaan etuyhteydessä olevaksi henkilöksi kaikkien näiden osalta. Jos henkilö toimii yhdessä toisen henkilön kanssa jonkin yksikön ääniosuuksien tai pääomaomistuksen suhteen, katsotaan henkilöllä olevan osuus kaikista toisen henkilön hallitsemista ääniosuuksista tai koko pääomaomistuksesta kyseisessä yksikössä. Henkilöllä, jolla on yli 50 prosentin ääniosuus, on katsottava olevan 100 prosenttia ääniosuuksista. Luonnollinen henkilö, hänen puolisonsa ja hänen suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa oleva sukulaisensa katsotaan yhdeksi henkilöksi.

2 luku

Tietojen ilmoittaminen

3 §

Raportoitavat järjestelyt

Järjestely on raportoitava, jos se täyttää 3 luvussa säädetyt edellytykset jonkin mainitun luvun pykälän osalta.

4 §

Ilmoitettavat tiedot

Raportoitavasta järjestelystä on annettava seuraavat tiedot:

- 1) **palvelun tarjoajien**, asianomaisten verovelvollisten ja asianomaisiin verovelvollisiin etuyhteydessä olevien henkilöiden nimi, verotuksellinen kotipaikka ja verotunniste, luonnollisen henkilön syntymäaika ja -paikka sekä muut tunnistamiseen liittyvät tiedot;
- 2) yksityiskohtaiset tiedot tunnusmerkeistä, jotka tekevät järjestelystä raportoitavan;
- 3) tiivistelmä raportoitavan järjestelyn sisällöstä, mahdollinen nimike, jolla järjestely yleisesti tunnetaan, ja yleinen kuvaus olennaisista liiketoimista tai järjestelyistä;
- 4) päivä, jona raportoitavan järjestelyn ensimmäinen vaihe on toteutettu tai toteutetaan;
- 5) yksityiskohtaiset tiedot kansallisista säännöksistä, joihin raportoitava järjestely perustuu;
- 6) raportoitavan järjestelyn arvo;

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

7) tieto valtiosta, jossa asianomaisella verovelvollisella on verotuksellinen kotipaikka, jos tämä valtio on Euroopan unionin jäsenvaltio sekä yksilöintitieto muista Euroopan unionin jäsenvaltioista, joita raportoitava järjestely todennäköisesti koskee;

8) niiden muiden henkilöiden tunnistamiseen liittyvät tiedot, joita raportoitava järjestely todennäköisesti koskee, jos henkilöiden verotuksellinen kotipaikka on Euroopan unionin jäsenvaltiossa sekä tieto valtioista, joissa näiden henkilöiden verotukselliset kotipaikat sijaitsevat;

9) viitenumero, jos raportoitavaan järjestelyyn liittyy sellainen.

5 §

Palvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuus

Suomalaisen palvelun tarjoajan on annettava 4 §:ssä säädetyt tiedot Verohallinnolle 30 päivän kuluessa siitä, kun jokin seuraavista toteutuu:

- 1) järjestely asetetaan saataville toteuttamista varten;
- 2) järjestely on valmis toteuttamista varten;
- 3) järjestelyn ensimmäinen vaihe on toteutettu.

Suomalaisen palvelun tarjoajan on kuitenkin annettava tiedot Verohallinnolle 30 päivän kuluessa siitä, kun se on suoraan tai muiden henkilöiden välityksellä tarjonnut järjestelyyn liittyvää tukea, apua tai neuvoja.

Suomalaisen palvelun tarjoajan on ilmoitettava ilman aiheetonta viivästystä saman järjestelyn muille palvelun tarjoajille sekä asianomaisille verovelvollisille Verohallinnon antama viitenumero.

Lisäksi suomalaisen palvelun tarjoajan on kolmen kuukauden välein annettava Verohallinnolle aiemmin ilmoittamastaan markkinakelpoisesta järjestelystä ne 4 §:n 1, 4, 7 ja 8 kohdassa tarkoitetut tiedot, jotka ovat tulleet saataville edellisen ilmoituksen antamisen jälkeen.

6 §

Palvelun tarjoajan vapautus tiedonantovelvollisuudesta

Siltä osin kuin kyse on tiedoista, joita tarkoitetaan asianajajista annetun lain (496/1958) 5 c §:ssä tai oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 17 luvun 13 §:n 1 ja 3 momentissa, 4 ja 5 §:n säännöksiä ei sovelleta suomalaiseen palvelun tarjoajaan, joka on:

- 1) asianajajista annetun lain mukainen asianajaja;
- 2) luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain (715/2011) mukainen luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja; tai
- 3) valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä annetun lain (477/2016) mukainen julkinen oikeusavustaja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua palvelun tarjoajan on ilmoitettava ilman aiheetonta viivästystä saman järjestelyn toiselle palvelun tarjoajalle, tai jos toista palvelun tarjoajaa ei ole, asianomaiselle verovelvolliselle tätä koskevasta verotusmenettelystä annetun lain 17 e §:n mukaisesta tiedonantovelvollisuudesta tai mainitun lain 14 f §:n mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta sekä Verohallinnon antama viitenumero.

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

7 §

Palvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuus useassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa

Poiketen siitä, mitä 4 ja 5 §:ssä säädetään, suomalainen palvelun tarjoaja ei ole velvollinen antamaan tietoja raportoitavasta järjestelystä Verohallinnolle, jos suomalainen palvelun tarjoaja on velvollinen antamaan ja on todistettavasti antanut tiedot jonkin toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, ja tämä jäsenvaltio sijoittuu seuraavassa luettelossa Suomen kanssa samaan kohtaan tai edelle:

- 1) jäsenvaltio, jossa palvelun tarjoajan verotuksellinen kotipaikka sijaitsee;
- 2) jäsenvaltio, jossa palvelun tarjoajalla on kiinteä toimipaikka, josta järjestelyyn liittyviä palveluja on tarjottu tai tarjotaan;
- 3) jäsenvaltio, jossa palvelun tarjoaja on perustettu tai jonka lakeja palvelun tarjoajaan sovelletaan;
- 4) jäsenvaltio, jossa palvelun tarjoaja kuuluu oikeudellisiin, verotuksellisiin tai konsulttipalveluihin liittyvään ammatilliseen järjestöön tai yhteenliittymään.

8 §

Usean palvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuus

Jos raportoitavassa järjestelyssä on useita palvelun tarjoajia, kaikilla suomalaisilla palvelun tarjoajilla on tiedonantovelvollisuus järjestelystä.

Suomalainen palvelun tarjoaja ei kuitenkaan ole velvollinen antamaan Verohallinnolle raportoitavasta järjestelystä niitä tietoja, jotka toinen palvelun tarjoaja on todistettavasti antanut Verohallinnolle tai jonkin toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

9 §

Asianomaisen verovelvollisen ilmoitusvelvollisuus

Suomalaisen asianomaisen verovelvollisen on ilmoitettava 4 §:n mukaiset tiedot Verohallinnolle 30 päivän kuluessa siitä, kun jokin seuraavista toteutuu:

- 1) järjestely asetetaan asianomaisen verovelvollisen saataville toteuttamista varten;
- 2) järjestely on valmis asianomaisen verovelvollisen toteutettavaksi; tai
- 3) asianomaiseen verovelvolliseen liittyvä järjestelyn ensimmäinen vaihe on toteutettu.

Poiketen siitä, mitä 4 §:ssä säädetään, suomalaisella asianomaisella verovelvollisella ei ole kuitenkaan velvollisuutta ilmoittaa 4 §:n 9 kohdassa tarkoitettua viitenumeroa, jos tämä on saanut sen palvelun tarjoajalta, johon sovelletaan 6 §:ssä tarkoitettua vapautusta.

10 §

Asianomaisen verovelvollisen ilmoitusvelvollisuus useassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa

Poiketen siitä, mitä 4 ja 9 §:ssä säädetään, suomalainen asianomainen verovelvollinen ei ole velvollinen antamaan tietoja raportoitavasta järjestelystä Verohallinnolle, jos se on velvollinen

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

antamaan ja se on todistettavasti antanut tiedot jonkin toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, ja tämä jäsenvaltio sijoittuu seuraavassa luettelossa Suomen edelle:

- 1) jäsenvaltio, jossa asianomaisen verovelvollisen verotuksellinen kotipaikka sijaitsee;
- 2) jäsenvaltio, jossa asianomaisella verovelvollisella on kiinteä toimipaikka, joka hyötyy järjestelystä;
- 3) jäsenvaltio, jossa asianomainen verovelvollinen saa tuloja tai voittoja, vaikka asianomaisella verovelvollisella ei ole verotuksellista kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa missään jäsenvaltiossa;
- 4) jäsenvaltio, jossa asianomainen verovelvollinen harjoittaa toimintaa, vaikka asianomaisella verovelvollisella ei ole verotuksellista kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa missään jäsenvaltiossa.

11 §

Usean asianomaisen verovelvollisen ilmoitusvelvollisuus

Suomalainen asianomainen verovelvollinen on ilmoitusvelvollinen raportoitavasta järjestelystä riippumatta siitä, onko järjestelyssä muita asianomaisia verovelvollisia.

Suomalainen asianomainen verovelvollinen ei kuitenkaan ole velvollinen antamaan Verohallinnolle raportoitavasta järjestelystä niitä tietoja, jotka toinen asianomainen verovelvollinen on todistettavasti antanut Verohallinnolle tai jonkin toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, ja tämä sijoittuu seuraavassa luettelossa suomalaisen asianomaisen verovelvollisen edelle:

- 1) asianomainen verovelvollinen, joka sopi raportoitavasta järjestelystä palvelun tarjoajan kanssa;
- 2) asianomainen verovelvollinen, joka hallinnoi järjestelyn toteuttamista.

3 luku

Järjestelyn tunnusmerkit

12 §

Luottamuksellisuusehto

Järjestely on raportoitava, jos:

- 1) asianomainen verovelvollinen tai järjestelyyn osallistuva henkilö sitoutuu noudattamaan luottamuksellisuusehtoa, joka voi edellyttää, että tämä ei paljasta muille palvelun tarjoajille, Verohallinnolle tai muiden valtioiden tai lainkäyttöalueiden toimivaltaisille viranomaisille, kuinka järjestelyllä voi saavuttaa veroedun; ja
- 2) järjestely täyttää pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytykset.

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

13 §

Veroetuun kytketty palkkio

Järjestely on raportoitava, jos palvelun tarjoajan saama maksu, korko, korvaus rahoituskuluista tai muista maksuista:

- 1) määräytyy järjestelystä saatavan veroedun määrän perusteella tai on riippuvainen siitä, saadaanko järjestelyllä tosiasiallisesti veroetua; ja
- 2) järjestely täyttää pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytykset.

14 §

Vakiomuotoiset asiakirjat ja rakenteet

Järjestely on raportoitava, jos:

- 1) siihen liittyvät asiakirjat tai rakenteet ovat olennaisilta osiltaan vakiomuotoisia ja järjestely on useamman asianomaisen verovelvollisen saatavilla ilman, että sitä on olennaisesti muokattava toteuttamista varten; ja
- 2) järjestely täyttää pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytykset.

15 §

Tappioiden käyttäminen

Järjestely on raportoitava, jos:

- 1) järjestelyyn osallistuva henkilö hankkii tappiollisen yhtiön, lopettaa sen pääasiallisen toiminnan ja käyttää sen tappioita pienentääkseen verotettavaa tuloaan, mukaan lukien siirtämällä tappiot toiseen valtioon tai lainkäyttöalueelle tai nopeuttamalla kyseisten tappioiden käyttöä; ja
- 2) järjestely täyttää pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytykset.

16 §

Tulon muuntaminen

Järjestely on raportoitava, jos:

- 1) järjestelyn avulla muunnetaan tuloa pääomaksi tai lahjaksi taikka tuloa muunnetaan sellaiseksi tuloksi, jonka verotus on kevyempää tai joka on verovapaata; ja
- 2) järjestely täyttää pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytykset.

17 §

Varojen kierrättäminen

Järjestely on raportoitava, jos järjestely:

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

1) sisältää varojen kierrättämiseen johtavia kehämäisiä liiketoimia, joissa on osallisina yksiköitä, joilla ei ole muuta ensisijaista liiketoiminnallista tarkoitusta tai liiketoimia, jotka mitätöivät tai peruuttavat toisensa tai joilla on muita vastaavia piirteitä; ja

2) täyttää pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytykset.

18 §

Verokohtelun eroavuus

Järjestely on raportoitava, jos järjestelyyn liittyy vähennyskelpoinen rajat ylittävä suoritus kahden tai useamman toisiinsa etuyhteydessä olevan henkilön välillä ja ainakin yksi seuraavista ehdoista täyttyy:

1) suorituksensaajalla ei ole verotuksellista kotipaikkaa missään valtiossa tai lainkäyttöalueella;

2) suorituksensaajalla on verotuksellinen kotipaikka jossakin valtiossa tai lainkäyttöalueella, mutta:

a) kyseisessä valtiossa tai lainkäyttöalueella ei kanneta yhteisöveroa tai yhteisöverokanta on nolla tai lähes nolla; tai

b) kyseinen valtio tai lainkäyttöalue on Euroopan unionin neuvoston hyväksymissä päätelmissä lueteltuna veroasioissa yhteistyöhaluttomaksi lainkäyttöalueeksi tai arvioitu Taloudellisen kehityksen ja yhteistyön järjestössä yhteistyöhaluttomaksi;

3) suoritus on kokonaan verovapaa suorituksensaajan verotuksellisen kotipaikan valtiossa tai lainkäyttöalueella;

4) suorituksensaaja voi tämän suorituksen osalta hyötyä erityisestä veronhuojennuksesta siinä valtiossa tai lainkäyttöalueella, jolla suorituksensaajan verotuksellinen kotipaikka sijaitsee.

Järjestely on raportoitava 1 momentin 2 kohdan a alakohdan sekä 3 ja 4 kohdan tunnusmerkien perusteella kuitenkin vain, jos järjestely täyttää pääasiallista hyötyä mittaavan testin edellytykset.

19 §

Vähennykset ja vapautus kaksinkertaisesta verotuksesta useammassa valtiossa tai lainkäyttöalueella

Järjestely on raportoitava, jos:

1) samoista varoista yritetään tehdä vähennyksiä useammassa valtiossa tai lainkäyttöalueella;

2) samalle tulolle tai pääomalle haetaan vapautusta kaksinkertaisesta verotuksesta useammassa valtiossa tai lainkäyttöalueella; tai

3) järjestelyyn sisältyy varojen siirtoa ja jos kyseisissä valtioissa tai lainkäyttöalueilla varoista vastikkeena maksettavissa summissa on olennaisia eroja.

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

20 §

Automaattiseen tietojenvaihtoon liittyvät tunnusmerkit

Järjestely on raportoitava, jos se johtaa tai sen voidaan olettaa johtavan verotusmenettelystä annetun lain 17 a—17 d §:n mukaisen tai sitä vastaavan toisen valtion tai lainkäyttöalueen lainsäädännön mukaisen, finanssilaitosten finanssitlejä koskevan tiedonantovelvollisuuden välttämiseen tai kiertämiseen tai jos sillä voidaan olettaa tavoiteltavan kyseisen tiedonantovelvollisuuden välttämistä tai kiertämistä tai jos se hyödyntää tällaisen velvollisuuden puutetta.

21 §

Tosiasiallinen edunsaaja

Järjestely on raportoitava, jos siihen sisältyy läpinäkymätön omistusketju ja siinä käytetään henkilöitä tai rakenteita:

1) jotka eivät harjoita merkittävää taloudellista toimintaa ja joissa ei ole asianmukaista henkilöstöä, laitteita, varoja ja tiloja;

2) joiden perustamis-, johtamis-, koti-, valvonta- tai sijoittautumispaikka on jokin muu valtio tai lainkäyttöalue kuin yhden tai useamman tosiasiallisen edunsaajan kotivaltio tai -lainkäyttöalue, ja joiden hallussa ovat yhden tai useamman tosiasiallisen edunsaajan varat; ja

3) joissa näiden tosiasialliset edunsaajat on tehty tunnistamattomiksi.

22 §

Siirtohinnoittelua koskevat tunnusmerkit

Järjestely on raportoitava, jos:

1) siinä käytetään valtio- tai lainkäyttöaluekohtaisia erityisiä yksipuolisia siirtohinnoittelusäännöksiä yleisten siirtohinnoittelusäännösten sijaan;

2) siinä siirretään toisiinsa etuyhteydessä olevien henkilöiden välillä vaikeasti arvostettavia aineettomia hyödykkeitä tai niitä koskevia oikeuksia, joiden siirtämisajankohtana:

a) niille ei ole olemassa luotettavia vertailuarvoja; ja

b) toimenpiteen toteuttamisajankohtana aineettoman hyödykkeen siirtämisestä odotettavissa olevia tulevia kassavirtoja tai tuloja koskevat ennusteet tai aineettoman hyödykkeen arvioinnissa käytetyt olettamukset ovat hyvin epävarmoja; tai

3) järjestelyyn liittyy konserninsisäinen toimintojen, riskien tai varojen rajat ylittävä siirtäminen ja siirtäjän tai siirtäjien ennakoitua vuotuiset tulokset ennen korkoja ja veroja ovat kolmen vuoden ajan siirron jälkeen alle 50 prosenttia siirtäjän tai siirtäjien niistä ennakoituista vuotuisista tuloksista ennen korkoja ja veroja, jotka olisi saatu, jos siirtoa ei olisi tehty.

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

4 luku

Voimaantulo

23 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan järjestelyihin, jotka asetetaan saataville toteuttamista varten tai jotka ovat valmiita toteuttamista varten 1 päivänä heinäkuuta 2020 tai sen jälkeen. Lisäksi lakia sovelletaan järjestelyihin, joiden ensimmäinen vaihe on toteutettu tai toteutetaan 25 päivänä kesäkuuta 2018 tai sen jälkeen.

24 §

Siirtymäsäännökset

Järjestelystä, jonka ensimmäinen vaihe on toteutettu tai toteutetaan aikaisintaan 25 päivänä kesäkuuta 2018 ja viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2020, on suomalaisen palvelun tarjoajan ja asianomaisen verovelvollisen toimitettava 4 §:ssä tarkoitettut tiedot Verohallinnolle viimeistään 31 päivänä elokuuta 2020.

2.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 22 a §:n 1 momentin 1 kohta sekä 2, 3 ja 6 momentti ja 23 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 22 a §:n 1 momentin 1 kohta laissa 55/2018, 22 a §:n 2 ja 3 momentti laissa 565/2004, 22 a §:n 6 momentti laissa 897/2018 ja 23 §:n 1 momentti laissa 1127/2017, sekä lisätään lakiin uusi 14 f, 17 e ja 23 c § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

2 luku

Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuus

14 f §

Raportoitavia järjestelyjä koskeva ilmoitusvelvollisuus

Raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla annetussa laissa (/) tarkoitetun suomalaisen asianomaisen verovelvollisen on annettava Verohallinnolle tiedossaan, hallussaan tai määräysvallassaan olevat tiedot mainitun lain mukaisista raportoitavista järjestelyistä, jos mikään palvelun tarjoaja ei ole 17 e §:n mukaan velvollinen raportoimaan näitä tietoja.

Ilmoitusvelvollisista, raportoitavista järjestelyistä, ilmoittamisajankohdasta ja ilmoitettavista tiedoista säädetään raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla annetussa laissa.

Raportoitavia järjestelyjä koskevan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönteihin sovelletaan, mitä 22 a §:ssä säädetään tiedonantovelvollisen laiminlyöntimaksusta.

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista sekä tietojen antamisen tavasta.

17 e §

Palvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuus raportoitavista järjestelyistä

Raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla annetussa laissa tarkoitetun suomalaisen palvelun tarjoajan on annettava Verohallinnolle:

1) tiedossaan, hallussaan tai määräysvallassaan olevat mainitussa laissa säädetyt tiedot raportoitavista järjestelyistä;

2) tieto mainitun lain 6 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa toiselle palvelun tarjoajalle tai järjestelyn asianomaiselle verovelvolliselle tehdystä raportointivelvollisuutta koskevasta ilmoituksesta;

3) tieto mainitun lain 2 §:n 1 momentin 10 kohdassa tarkoitetun viitenumeron tiedoksi antamisesta saman järjestelyn mahdollisille muille palvelun tarjoajille ja asianomaisille verovelvollisille.

Lisäksi palvelun tarjoajan on ilmoitettava järjestelyn muille palvelun tarjoajille ja asianomaisille verovelvollisille raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla annetussa laissa säädetyt tiedot.

Tiedonantovelvollisista, raportoitavista järjestelyistä, ilmoittamisajankohdasta ja ilmoitettavista tiedoista säädetään raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla annetussa laissa.

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista sekä tietojen antamisen tavasta ja rajoittaa 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua tiedonantovelvollisuutta.

22 a §

Laiminlyöntimaksu

Tiedonantovelvolliselle voidaan määrätä enintään 2 000 euron suuruinen laiminlyöntimaksu, jos:

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

1) tiedonantovelvollisuuden tai muun tämän luvun mukaisen velvoitteen täyttämiseksi annettavassa ilmoituksessa, muussa tiedossa tai asiakirjassa taikka noudatettavassa menettelyssä on vähäinen puutteellisuus tai virhe eikä tiedonantovelvollinen ole noudattanut todistettavasti lähetettyä kehotusta sen korjaamiseksi;

Jos tiedonantovelvollinen on antanut tiedonantovelvollisuuden tai muun tämän luvun mukaisen velvoitteen täyttämiseksi annettavan ilmoituksen, muun tiedon tai asiakirjan taikka suorittanut vaaditun menettelyn olennaisesti puutteellisena tai virheellisenä taikka antanut tai suorittanut ne vasta todistettavasti lähetetyn kehotuksen jälkeen, tiedonantovelvolliselle voidaan määrätä enintään 5 000 euron suuruinen laiminlyöntimaksu.

Jos tiedonantovelvollinen on tiedonantovelvollisuuden täyttämiseksi tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut olennaisesti väärän ilmoituksen, muun tiedon tai asiakirjan taikka ei ole lainkaan antanut ilmoitusta tai on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt olennaisesti muun tämän luvun mukaisen velvoitteen osittain tai kokonaan, tiedonantovelvolliselle voidaan määrätä enintään 15 000 euron suuruinen laiminlyöntimaksu.

Laiminlyöntimaksua ei määrätä luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle, ellei kyse ole elinkeinotoimintaan taikka maa- tai metsätalouteen liittyvästä tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnistä. Laiminlyöntimaksu voidaan kuitenkin aina määrätä työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 8 §:ssä tarkoitettulle edustajalle. Laiminlyöntimaksu voidaan määrätä myös rakennuttajana olevalle luonnolliselle henkilölle, joka laiminlyö tämän lain 15 d §:ssä säädetyn tiedonantovelvollisuuden. Luonnolliselle henkilölle ja kuolinpesälle voidaan lisäksi määrätä laiminlyöntimaksu, jos tämä on laiminlyönyt 14 f §:ssä säädettyt velvoitteet.

23 §

Tarkastusoikeus

Verohallinnolla on oikeus tarkastaa kaikki ne asiakirjat, joista edellä tässä luvussa tarkoitettuja tietoja voi olla saatavissa ja jotka ovat tarpeen tässä luvussa säädettyjen ilmoittamis-, huolellisuus- tai muiden velvoitteiden valvomiseksi.

23 c §

Raportoitavan järjestelyn palvelun tarjoajan erityinen tiedonantovelvollisuus

Edellä 17 e §:ssä tarkoitettun palvelun tarjoajan on Verohallinnon kehotuksesta viitenumeron, nimen, järjestelyn tai muun vastaavan yksilöinnin perusteella annettava ja esitettävä tarkastettavaksi hallussaan tai määräysvallassaan olevat tiedot menettelyistä, asiakirjoista sekä muista tiedoista, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että palvelun tarjoaja on suorittanut 17 e §:ssä tarkoitettut velvoitteet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 6 kohta ja 3 §:n 7 kohta,

sellaisina kuin ne ovat laissa 1488/2016, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1703/2015 ja 1488/2016, uusi 7 kohta ja 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1488/2016, uusi 8 kohta sekä lakiin uusi 5 e § seuraavasti:

1 §

Direktiivin täytäntöönpano

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä virka-apudirektiivi, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse raportoitavia rajatylittäviä järjestelyjä koskevasta pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2018/822, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

---

2 §

Soveltamisala

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

---

6) ilmoitetaan asianomaiselle toiselle jäsenvaltiolle verotuksen maakohtaisen raportin tiedot ja kaikille jäsenvaltioille tieto verotuksen maakohtaisen raportin antamista koskevasta kieltäytymisestä;

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

7) ilmoitetaan muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja Euroopan komissiolle tiedot raportoitavista rajat ylittävistä järjestelyistä.

3 §

Yhteistyömuodot

Yhteistyö käsittää:

7) toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valtuuttamien virkamiesten läsnäolon virastoissa ja osallistumisen hallinnollisiin tutkimuksiin toisessa jäsenvaltiossa, samanaikaiset tarkastukset, tiedoksiannon ja palautteen lähettämisen;

8) raportoitavia rajat ylittäviä järjestelyjä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla.

5 e §

Rajat ylittävien järjestelyjen raportointia koskevat palvelun tarjoajan ja asianomaisen verovelvollisen velvollisuudet

Virka-apudirektiivissä tarkoitetuista raportoitavista rajat ylittävistä järjestelyistä sekä palvelun tarjoajista ja asianomaisista verovelvollisista säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995) ja raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan lausumaehdotus

1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto teettää viimeistään keväällä 2022 julkaistavan seurantaraportin raportoinnin kokemuksista sekä raporteista ilmenneistä verojärjestelyjä koskevista tiedoista ja niiden perusteella tehdyistä toimenpiteistä.

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

Helsingissä 10.12.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Esko Kiviranta kesk
jäsen Anders Adlercreutz r
jäsen Tarja Filatov sd
jäsen Heli Järvinen vihr
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Pia Lohikoski vas (osittain)
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Jussi Saramo vas
jäsen Sami Savio ps
jäsen Iris Suomela vihr
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps
varajäsen Mari Holopainen vihr
varajäsen Inka Hopsu vihr
varajäsen Toimi Kankaanniemi ps
varajäsen Lulu Ranne ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ilkka Lahti